

Az emberközpontú növekedés felé

Lassul a növekedés Európában, az Egyesült Államokban, Kínában, Japánban és más vezető gazdaságokban, ahogy az a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank nemrégiben megjelent, az idei évre vonatkozó globális előrejelzéseiből is kiderült, amelyeket jócskán lefelé módosítottak – [írja a Világgazdaság](#).

Ugyanakkor a politikai és az üzleti élet vezetői tudják:

többet kell tenniük azért, hogy felkészítsék a munkavállalókat a növekvő automatizáció, a stagnáló bérek, az egyre jobban terjedő részmunkaidős, meghatározott ideig tartó, átmeneti foglalkoztatás korszakára.

Ez a két kihívás – a gazdasági növekedés újjáélesztése és az embereknek a jövő munkaerőpiacára való felkészítése – összekapcsolódik, de nem feltétlenül abban a hagyományos értelemben, hogy a makrogazdasági élénkítés vagy a javuló hatékonyság jelenti a legjobb módját a munkalehetőségek teremtésének és az életszínvonal emelésének. Az elmúlt évtizedek tapasztalatai azt mutatják, hogy a növekedés önmagában nem elegendő a megnövekedett egyenlőtlenség és a munka átalakulásához kapcsolódó bizonytalanság csökkentéséhez. Továbbá a magas adósságszintek és a történelmileg alacsony szintű kamatok miatt a politikai döntéshozóknak kevesebb hagyományos eszközük maradt a gazdaság élénkítésére egy újabb recesszió esetén.

Ebben az új időszakban a kormányzatoknak és az üzleti élet vezetőinek a növekedés és a munkaerőpiac közötti kapcsolatot ellenkező irányból kell megvizsgálniuk. Ez azt jelenti, hogy

az egyes országok a társadalmi szerződéseik javításával és polgáraiknak a munka világára történő jobb

felkészítésével tudják a leghatékonyabb módon erősíteni a gazdasági növekedést és a fejlődést.

Erre a konklúzióra jutott nemrégiben a Globális Bizottság a Munka Jövőjéről elnevezésű, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) szervezésében létrejött független testület, amelynek társelnöki posztjait Cyril Ramaphosa dél-afrikai államfő és Stefan Löfven svéd kormányfő tölti be.

A bizottság három gyakorlati lépésre tett javaslatot – amelyek mindegyike arról is szól, hogy többet kell investálni az emberekbe –, amivel az országok egyszerre erősíthetik a társadalmi inklúziót és a gazdasági növekedést. Az emberekbe történő nagyobb mértékű befektetés nem csak az egyes országok társadalmi szerződéseinek – gyors technológiai változások korában történő – erősítése miatt fontos. Ez egy új, emberközpontúbb növekedési és fejlődési modell bázisát jelentheti, amely a remények szerint fenntarthatja a világgazdaság lendületét egy olyan időszakban, amikor folyamatosan veszít erejéből az a két növekedési motor – a rendkívüli mértékű makrogazdasági élénkítés és az exportvezérelt ipari termelés –, amelyre sok ország támaszkodott éveken, akár évtizedeken át.

A bizottság első javaslata szerint az országoknak növelniük kellene az állami és magánbefektetéseket a saját polgáraik képességeinek erősítése érdekében, ami a legfontosabb módja a termelékenység növekedés tartós emelésének.

Néhány kormányzat nem fektet elegendő forrást az oktatás minőségébe és a képzések fejlesztésébe. A politikai döntéshozóknak azonban mindenütt a világon többet kell tenniük e téren, ahogy a népesség életkori változásai és az automatizáció szétbomlasztja a feldolgozóipart (amelyre a fejlődő gazdaságok hagyományosan támaszkodtak az iparosítás során) és a szolgáltató szektort (ahol a foglalkoztatás koncentrálódik a fejlett gazdaságok körében). A bizottság ezért arra szólította fel az országokat, hogy építsenek ki egy

egységes keretrendszer az élethosszig tartó tanulás támogatására. Ez magában foglalja az erősebb és jobban finanszírozott munkaerőpiaci képzéseket, kiigazító intézkedéseket, a kibővített állami foglalkoztatási szolgáltatásokat és az egységes szociális védőháló rendszerét.

Másodsorban a kormányzatoknak a munkaadói, munkavállalói szervezetekkel együtt javítaniuk kellene a munka világával kapcsolatos nemzeti szabályozásokat és intézményeket.

Ezek kihatnak a munkalehetőségek mennyiségére, eloszlására, valamint a bérezésre, és így a vásárlóerő, valamint az aggregált kereslet szintjére is. A bizottság emellett külön felszólított az egységes munkagarancia létrehozására, amelynek értelmében minden munkavállaló – függetlenül a szerződéses viszonyától vagy foglalkoztatotti státuszától – élvezné az alapvető jogokat, így a „megfelelő szintű, méltányos bérezést” – ahogy az az ILO alapokmányában száz évvel ezelőtt le lett fektetve –, a munkaórák maximálását és a munkahelyi egészség és biztonság védelmét.

A munkavállalók és a munkaadók strukturált szociális dialógus keretében történő kollektív képviseletét állami közjóként kellene biztosítani, és ezt a kormányzati intézkedéseknek aktívan erősíteniük kellene.

A szülőket megillető pótszabadságtól kezdve az állami szolgáltatásokig olyan intézkedésekre van szükség, amelyek bátorítják az otthoni gyermeknevelés megosztását a nemi egyenlőség munkahelyeken való elősegítése érdekében. A nők hangjának és vezető szerepének erősítése, a munkahelyi erőszak és zaklatás csökkentése és a bérezés átláthatóságának biztosítása fontos tényező ebből a szempontból.

Harmadsorban az országoknak növelniük kellene az állami és magánberuházásokat olyan munkaintenzív gazdasági szektorokban, amelyek a társadalom számára kiterjedtebb hasznot hoznak.

Ebbe beletartozik a fenntartható vízügyi, energetikai,

digitális és közlekedési infrastruktúra, az egészségügyi és szociális ellátási ágazat, a vidéki gazdaság és az oktatás-képzés területe.

A vállalatfejlesztéssel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó bizottság (Business and Sustainable Development Commission) számításai szerint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérése 12 ezermilliárd dolláros piaci lehetőséget generálhat négy területen – az élelmiszeripar és a mezőgazdaság; a városok; az energetika; valamint az egészségügy terén –, és 380 millió munkahelyet hozhat létre 2030-ra. Ezen lehetőségek kihasználása segítheti az országokat az automatizáció és a gazdasági integráció – munkahelyek megszűnését okozó és potenciális keresletcsökkentő – hatásainak kompenzálásában.

Ez a három lépés minden ország számára – függetlenül a gazdasági fejlettségük szintjétől – stratégiaként szolgál arra, hogy erősítsék a társadalmi igazságosságot és a gazdasági növekedést, valamint kiterjesztett módon a politikai intézményekbe vetett hitet is.

Egy évtizeddel ezelőtt, a pénzügyi válság tetőpontján a G20-országok vezetői elkötelezték magukat amellett, hogy egy kiegyensúlyozottabb és fenntarthatóbb növekedési modellt építenek ki, amely tekintettel van a múltban elkövetett szakpolitikai tévedésekből és gazdasági egyensúlytalanságból levonható tanulságokra. A világ azóta alig haladt előre ennek a célnak a megvalósítása terén. A követendő út azonban egyértelmű: folyamatos, megnövelt befektetésekre van szükség az emberek képzése, vásárlóereje és munkalehetőségei terén.

Forrás: [Világgazdaság](#)